

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Kooste talousarvioon sisältyvistä keskeisistä toimenpiteistä ja niiden vaikutusarvioinneista

Talousarvio 2026

Näin luet dokumenttia

Yhteiset osioidi- ja toverysuhteet - Pöytäkirjaan tallennettavat päätökset	
A1.1 Lohjan lii	
Yhteiset osioidi- ja toverysuhteet - Pöytäkirjaan tallennettavat päätökset	
A1.1 Lohjan laajennetun aukioalojan akuuttivastaanotto	
Taloussuunnitelman lausunto	Taloussuunnitelman lausunto
Pöytäkirjaan ja päätöksiin	Pöytäkirjaan ja päätöksiin
Kokous ja lausunto	Kokous ja lausunto
Henkilöstösuhteet	Henkilöstösuhteet
Aukioalojen suhteet	Aukioalojen suhteet
Taloussuunnitelman lausunto	Taloussuunnitelman lausunto
Kokouksen lausunto	Kokouksen lausunto
Taloussuunnitelman lausunto	Taloussuunnitelman lausunto
Kokouksen lausunto	Kokouksen lausunto

- Dokumentissa on esitelty palvelualueittain kunkin alueen perustoimintaan liittyvät panostukset. Strategian muutoslupauksiin liittyvät panostukset on käsitelty talousarviokirjassa erikseen.

Kokouksen lausunto - Talouden laajennettavat	
F2.1 Asukasvaat	
F2.1 Asukasvaat	
Taloussuunnitelman lausunto	Taloussuunnitelman lausunto
Pöytäkirjaan ja päätöksiin	Pöytäkirjaan ja päätöksiin
Kokous ja lausunto	Kokous ja lausunto
Henkilöstösuhteet	Henkilöstösuhteet
Aukioalojen suhteet	Aukioalojen suhteet
Taloussuunnitelman lausunto	Taloussuunnitelman lausunto
Kokouksen lausunto	Kokouksen lausunto
Taloussuunnitelman lausunto	Taloussuunnitelman lausunto
Kokouksen lausunto	Kokouksen lausunto

- Panostusten jälkeen dokumentissa on esitelty vastaavan palvelualueen talouden tasapainottamisen toimenpidekortit perustoiminnan kustannustason pitämiseksi kestäväällä tasolla.

Kokouksen lausunto - Talouden laajennettavat	
F2.1 Asu	
F2.1 Asu	
Taloussuunnitelman lausunto	Taloussuunnitelman lausunto
Pöytäkirjaan ja päätöksiin	Pöytäkirjaan ja päätöksiin
Kokous ja lausunto	Kokous ja lausunto
Henkilöstösuhteet	Henkilöstösuhteet
Aukioalojen suhteet	Aukioalojen suhteet
Taloussuunnitelman lausunto	Taloussuunnitelman lausunto
Kokouksen lausunto	Kokouksen lausunto
Taloussuunnitelman lausunto	Taloussuunnitelman lausunto
Kokouksen lausunto	Kokouksen lausunto

- Osaan tasapainottamistoimenpiteistä on liitetty tarkempi Vaikutusten ennakoarviointi ja taustatietoa.

Palvelualueiden toiminnalliset panostukset

A	B	C	D	E	F
Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut t€	Ikääntyneiden palvelut t€	Perhe- ja vammaispalvelut t€	Pelastuslaitos t€	Asumispalvelut t€	Konsernihallinto t€
A1.1 Lohjan laajennetun aukioloajan akuuttivastaanotto 1 600	B1.1 Yhteisöllisen asumisen lisääminen 2 000	C1.1 Koulupsykologi- ja terveydenhoitajaresurssin kasvatus opiskeluholloissa 1 500	D1.1 Pelastustoiminnan henkilöstövahvuuden kasvattaminen 1 200	E1.1 Kansainväliset rekrytoinnit jo tehtyjen sitoumusten mukaisesti 1 100	
A1.2 Lunnan aukioloaikojen laajennus avosairaanhoidossa 550	B1.2 Omais- ja perhehoidon vahvistaminen 1 000	C1.2 Kehityksellisten häiriöiden osaamisyksikön käynnistäminen 500			
A1.3 Niittykummun hammashoitolan toinen vaihe 1 700	B1.3 Kiireellisen geriatrisen poliklinikan toiminnan laajentaminen 400	C1.3 Panostus sosiaalipalvelujen neuvontaan 200			
A1.4 Palvelusetelin käyttöönotto aikuisten kiireettömässä hoidossa 1 400	B1.4 Palliatiivisen osastohoidon laajentuminen Läntiselle sairaala-alueelle 300	C1.4 Vammaissosiaalityön asiakaspolkujen parantaminen 200			
A 1.5 Digiasioinnin resurssin vahvistaminen suun terveydenhuollossa 200		C1.5 Perhehoitoperheiden rekrytointi ja toimintamallien vahvistaminen 150			
A1.6 Työttömien terveystarkastusten lisääminen 260					
A1.7 Omatilan palveluiden laajentaminen koko alueelle 200					
A1.8 Terveysneuvontapalvelun laajentaminen mielenterveyspalveluissa 100					
A1.9 Priorisoitujen RRP-kehittämishankkeiden jatko 500					
Palvelualue yhteensä 6 510	3 700	2 550	1 200	1 100	0
Koko LUVN yhteensä 15 060					

Palvelualueiden talouden tasapainottamisen toimenpiteet

TEEMA	LUYV Yht t	A	B	C	D	E	F				
Yhteiset sosiaali- ja terveyspa	t	Ikääntyneiden palvelut	t	Perhe- ja vammaispalvelut	t	Pelastuslaitos	t	Asumispalvelut	t	Konsernihallinto	t
2. Toimintatuottojen kasvattaminen	1 200									F2.1 Asukasvoimien harmonisointi	1 200
3. Henkilöstömenojen vähentäminen vuokratyövoimasta	2 600	A3.1 Ostopalvelutuotannon vähentäminen 300 A3.2 Vuokratyövoiman 600		C3.1 Vuokratyövoiman vähentäminen 100				E3.1 Vuokratyövoiman käytön vähentäminen 400			
4 - Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset	4 300	A4.1 Asumispalveluiden rakennemuutos 400	E4.1 Ostopalvelujen osuuden kasvattaminen kotona asumista tukevilla palveluissa ### E4.2 Kotiin vietävän teknologian lisääminen 200	C4.1 Sijaishuollon järjestämistapamuutos 2 700 C4.2 Henkilökohtaisen avun järjestämisen tarkastelu 500 C4.4 Perhekuntoutuksen siirtäminen ostopalvelusta omaksi palvelutuotannoksi 100						F4.1 Monikielisuuden tehostaminen A-ratkaisuin F4.2 Tietopalvelun tehostaminen	
5 - Henkilöstömenojen vähentäminen omassa henkilöstössä	1 200							E5.1 Henkilöstörakenteen muutokset 200		F5.1 Asumisyksiköiden puhtauspalvelujen harmonisointi 1 000	
6 - Muut tasapainotustoimet	5 600			C6.1 Asumisen palvelulukien arviointi 1 500 C6.2 Paikallajärjestelyt omassa asumispalveluissa 400 C6.3 Teknisten hyödyntäminen sote-työssä 200				E6.1 Omien asumispalveluyksiköiden täyttämisen nostaminen		F6.1 APTJ-kustannusten optimointi 5 700 F6.2 Microsoftin F3-lisenssien maksimaalinen käyttöönotto 500 F6.3 Selvitys vakuutusratkaisun kokonaisluovutuksesta F6.4 Työsuhtemallipun käyttöönotto 300 F6.5 Hallinnollisen työn vähentäminen toteuttamalla hallinnon järjestelmäuudistuksia 1 000	
Palvelualue yhteensä		1 300	###	5 500	0	600	9 700				
Koko LUVV yhteensä	18 300										

Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

A1.1 Lohjan laajennetun aukioloajan akuuttivastaanotto

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveysterveyst, avosairaanhoidon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Perustetaan 6.5.2026 avautuva laajennetun aukioloajan akuuttivastaanotto Lohjalle. Akuuttivastaanotto on avoinna vuoden jokaisena päivänä klo 8–20. Akuuttivastaanoton kustannukset ovat arviolta 1,8 M€ vuodessa. HUS-yhtymältä ei tule liikkeenluovutusta, mutta HUSin päivystyksen toiminnan vähentyessä HUS-yhtymän budjettiraami pienenee.
Henkilöstövaikutukset	Virka-ajan ulkopuolisen toiminnan käynnistäminen edellyttää uusien tehtävien perustamista: 8 hoitajaa, 1 palveluvastaava ja 2 lääkäriä. Ostopalvelua käytetään virka-ajan puolella.
Asiakasvaikutukset	Akuuttivastaanotto turvaa lääketieteellisesti perustellun yleislääkäritasoisien hoidon alueen asukkaille laajennetuin aukioloajoin lähipalveluna.
Tunnistettut riskit	Neuvottelut HUS-yhtymän kehyksen muutoksesta ovat kesken. Uuden toiminnan suunnittelu ja käynnistäminen voi viedä odotettua enemmän aikaa.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Akuuttivastaanoton toiminta käynnistyy 6.5.2026. Samalla HUSin toiminta vähenee.
Toteutumisen seuranta	Seurataan akuuttivastaanoton ja yhteispäivystyksen tunnuslukuja, hoitoon pääsyä ja henkilöstön hyvinvointia.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 1,6 M€ vuodessa, mutta vähentää erikoissairaanhoidon kustannuksia.

A 1.2 Lunnan aukioloaikojen laajennus avosairaanhoidossa

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, avosairaanhoidon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Alustavasti alkaen 4.2.2026 terveysasemien chat-palvelun aukioloaikaa terveysasemilla laajennetaan niin, että chat on avoinna ma-su klo 8–20. Hoitajatyöpanoksen kustannukset ovat noin 250 000 euroa vuodessa ja lääkärityöpanoksen 300 000 euroa vuodessa.
Henkilöstövaikutukset	Aukioloaikojen laajentaminen edellyttää arviolta 5:tä uutta chat-hoitajaa sekä konsulttilääkärin työpanosta.
Asiakasvaikutukset	Yhteydensaanti ja asiakastyytyväisyys paranevat.
Tunnistetut riskit	Tarvittavien voimavarojen määrän ennustamisessa on virhelähteitä – chat-palvelun alkuvaiheen virka-aikainen kysyntä ei välttämättä vastaa pitkäaikaista kysyntää myös virka-ajan ulkopuolella.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Käyttöönotto 4.2.2026 edellyttää, että uusi henkilöstö aloittaa jo joulukuussa 2025 perehdytystä ja koulutusta varten.
Toteutumisen seuranta	Chat-palvelun palvelulupauksessa pysyminen (7 min), tehokkuus (tavoite alkuvaiheessa 6,0 chatia/työntekijä/tunti).
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 0,55 M€ vuodessa.

A1.3 Niittykummun hammashoitolan toinen vaihe

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, Suun terveydenhuollon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Laajennetaan Niittykummun hammashoitolan toimintaa suunnitelman mukaisesti. Hammashoitolan toiminta laajenee 21 hoituhuoneella vuonna 2026, minkä myötä Kivenlahden ja Nöykkiön hammashoitolat voidaan sulkea. Investoinnin kustannusvaikutus käyttötalouteen on 1,7 milj. euroa. Lisäksi talousarviossa on varauduttu hammashoitolan ensimmäisen vaiheen kustannusten kokovuotistumiseen 0,7 milj. eurolla.
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstövaikutukset on kuvattu tarveselvityksessä.
Asiakasvaikutukset	Suun terveydenhuollon saatavuus paranee. Asiakasvaikutukset on arvioitu tarkemmin tarveselvityksessä.
Tunnistetut riskit	Riskit on arvioitu tarveselvityksessä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpide ja kustannukset syntyvät vuodesta 2026 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Seurataan suun terveydenhuollon hoitoon pääsyä ja muita toiminnan mittareita.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 1,7 M€ vuonna 2026.

A1.4 Palvelusetelin käyttöönotto aikuisten kiireettömässä hoidossa

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, Suun terveydenhuollon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Otetaan käyttöön aikuisten kiireettömän hoidon palveluseteli suun terveydenhuollossa. Suun terveydenhuollon hoitoon pääsy ei ole riittävällä tasolla, eivätkä viimeaikaiset voimavaralisäykset riitä vastaamaan palvelutarpeeseen. Päivitetty palvelusetelimalli rakennetaan syksyn 2025 aikana. Palveluseteli mahdollistaa joustavan tavan parantaa hoitoon pääsyä. Tuoreen analyysin perusteella palveluseteli suositellaan otettavaksi käyttöön aikuisten kiireettömän kokonaishoidon järjestämisessä. Asiakkaan omavastuuosuutta voidaan tarvittaessa kasvattaa vähintään hallinnollisten kustannusten kattamiseksi. Potentiaalinen ulosmittaaminen edellyttää selkeää tuotteistusta ja hoitojaksoihin perustuvaa seuranta.
Henkilöstövaikutukset	Suun terveydenhuollon hoitoon pääsyn parantaminen vähentää oman henkilöstön kuormitusta, mutta lisää hallinnollisten tehtävien määrää.
Asiakasvaikutukset	Suun terveydenhuollon palveluiden saatavuus aikuisten kiireettömässä hoidossa paranee. Palveluseteli ei sovellu kaikille.
Tunnistettut riskit	Palveluntuottajien saaminen alueellisesti kattavasti on epävarmaa. Siirtyminen yksityisesti korvattavasta hoidosta palvelusetelin käyttöön (kysynnän kasvu). Asiakkaiden halukkuus ottaa palveluseteli vastaan on epävarmaa. Yhteydenottojen määrän ja siihen tarvittavan ajan kasvu. Sähköisen itseajanvarauksen käytön mahdollisuuksien väheneminen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpide ja kustannukset syntyvät vuodesta 2026 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Seurataan palvelusetelin käyttöä ja kustannuksia, suun terveydenhuollon hoitoon pääsyä sekä muita toiminnan mittareita.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 1,4 M€ vuonna 2026.

A1.5 Digiasioinnin resurssin vahvistaminen suun terveydenhuollossa

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, suun terveydenhuollon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Kasvatetaan asiakaspalvelukeskuksen resursointia 2,5 hammashoitaja-HTV:n verran omassa tuotannossa ja 1 hammashoitaja-HTV:n verran vuokratyövoimalla vuonna 2026, jotta henkilöstömitoitus vastaa nykyisiä yhteydenottomääriä ja Lunnan puhelinasiointia pidempiä käsittelyaikoja. Vuokratyövoiman avulla voidaan optimoida kysyntäpiikkeihin vastaamista.
Henkilöstövaikutukset	Suun terveydenhuollon välittömän yhteydensaannin parantaminen vähentää oman henkilöstön kuormitusta.
Asiakasvaikutukset	Välittömän yhteydensaannin toteutuminen lain edellyttämässä ajassa (saman arkipäivän aikana) suun terveydenhuoltoon paranee.
Tunnistettut riskit	Yhteydenottomäärien kasvu on arvioitua suurempaa mm. palvelusetelin käyttöönoton myötä. Soveltuvaa vuokratyövoimaa ei ole saatavilla kysyntäpiikkeihin. Siirtymä sähköisestä itseasioinnista puhelin/Lunna-asiointiin kasvaa palsen käyttöönoton myötä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpide ja kustannukset syntyvät vuodesta 2026 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Välittömän yhteydensaannin toteutumisen seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2026.

A1.6 Työttömien terveystarkastusten lisääminen

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveystarvelut, aikuisten sosiaalipalveluiden palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Työttömien terveystarkastusten järjestäminen on hyvinvointialueen lakisääteinen (terveydenhuoltolaki 1326/2010 13 §) tehtävä. Terveystarkastuksia tehdään LUVN:ssa palvelutarpeeseen nähden vähän. Tavoitteena on lisätä työttömien terveystarkastusten määrää. Terveystarkastusten tarkoituksena on arvioida ja tukea työttömien työ- ja toimintakykyä sekä ohjata tarvittaessa hoitoon tai kuntoutukseen. Terveystarkastusten määrä suhteessa muihin hyvinvointialueisiin vaikuttaa myös hyvinvointialueen saamaan HYTE-rahoitukseen. Hva-tasolla toimenpiteen on mahdollista tulla kustannusneutraaliksi tai nettopositiiviseksi, mutta kokonaisvaikutus riippuu muiden hyvinvointialueiden toiminnasta. Työttömien terveystarkastusten järjestäminen ja johtaminen keskitetään aikuisten sosiaalipalvelujen työllistymistä edistävien palvelujen palveluyksikköön. Toimintaa tulee johtaa keskitetysti yhdestä yksiköstä käsin. Koko toiminnalle luodaan keskitetty toimintamalli ja rakenne, mikä mahdollistaa ko. toimintaan erikoistumisen. Palvelun järjestäminen toteutetaan valmistelemalla vuoden 2025 aikana toimintamalli, missä osa palvelusta ostetaan ja vuoden 2026 alusta osa omana tuotantona. Ostopalvelujen osalta päästään liikkeelle ensin ja terveydenhoitajien rekrytoinnit vuoden 2026 alusta. Toimintamalliin rakennetaan vertailtavissa olevat seurantamittarit sekä suoritemäärien että laadun (mm. jatko-ohjaukset) osalta.
Henkilöstövaikutukset	Palkataan 5 terveydenhoitajaa työttömien terveystarkastusten tekoon ja vastaavaa volyymia suorittamaan hankintaan ostopalvelu.
Asiakasvaikutukset	Työttömät asiakkaat pääsevät huomattavasti paremmin terveystarkastukseen kuin aikaisempina vuosina.
Tunnistetut riskit	Kokonaistaloudellista vaikutusta on vaikea arvioida täysin luotettavasti, koska muiden hyvinvointialueiden terveystarkastustoiminnan kasvua on vaikea ennakoida. Todennäköisesti selvä lisäys terveystarkastusten määrään tuo hyvinvointialueelle lisää rahoitusta.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toiminta vuonna 2026, mahdollinen positiivinen rahoitusvaikutus 2028.
Toteutumisen seuranta	TEP-palveluyksikön KPI:t, kustannusten kehittymisen seuranta, hva-rahoituksen seuranta
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 0,26 M€ vuodessa.

A1.7 Omatilan palveluiden laajentaminen koko alueelle

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveystalvet, aikuisten sosiaalipalveluiden palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö Omatila on palvellut LUVNin aikana vain espoolaisia. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta muiden kuntien alueella asuvat henkilöt ovat epätasa-arvoisessa asemassa. Palvelun järjestämiseen velvoittaa sosiaalihuoltolain 11 §:n 5 mom. sekä Istanbulin sopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta. Länsi-Uudenmaan alueella on perustettu eri viranomaisista, järjestöistä ja kuntien edustajista koostuva ohjausryhmä, mikä osaltaan seuraa sopimuksen toimeenpanoa. Omatilan palveluita laajennetaan niin, että talvet ovat tarvittaessa tarjolla koko alueen asukkaille. Tämä edellyttää 2+1 htv (2 sosiaaliohjaaja + 1 koordinaattori ma) lisäystä henkilöstössä.
Henkilöstövaikutukset	Tavoitteena on riittävä henkilöstömäärä Omatilassa ja ko. palvelun tarjoaminen yhdenvertaisesti koko LUVNin alueen asukkaille.
Asiakasvaikutukset	Omatilan talvet ovat tarvittaessa koko alueen asukkaiden saavutettavissa. Ilmiönä lähisuhde- ja perheväkivaltatapausten määrät ovat kasvaneet ja kaikille palvelun tarpeessa oleville ei pystytä tällä hetkellä tarjoamaan palvelua. Ilmiö on luonteeltaan sellainen, että kaikki palvelutarve ei tule esiin (pelko, uhkailu jne.), joten koko palvelun osalta tulee järjestää muun muassa laajasti koulutusta henkilöstöille ja työn luonne edellyttää laajaa, monialaista verkostoyhteistyötä.
Tunnistetut riskit	Välilliset ja välittömät kustannukset ovat suuria ellei ko. palvelua pystytä järjestämään koko alueella ja monialaisena verkostotyönä. Tämä edellyttää kokonaisuuden koordinoitua.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuosi 2026.
Toteutumisen seuranta	Henkilöstömäärän ja kustannusten seuranta, palvelun käytön seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia n. 0,2 M€ vuodessa.

A1.8 Terveysneuvontapalvelun laajentaminen mielenterveyspalveluissa

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelujen palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Huumeiden käyttäjien terveysneuvonnalla on keskeinen rooli huumeiden käyttäjien terveyden edistämisessä ja erityisesti myös tartuntatautien ehkäisyssä onnistumisessa Suomessa. Riittävällä terveysneuvonnalla on saatu Suomessa mm. HIV-epidemia pysymään kurissa. LUVN:ssa on tällä hetkellä riittämätön määrä terveysneuvontapisteitä. Tällä hetkellä terveysneuvontaa tehdään MTP Ensilinjan palvelujen yhteydessä Lohjalla ja Nummelassa ja erillisenä palveluna Espoon Leppävaarassa. Raaseporissa ja Kirkkonummella pystytään aloittamaan Ensilinjan palvelujen yhteydessä toteutettava terveysneuvonta, kun saadaan riittävästi tilaa. Terveysneuvontatoimintaa tulee laajentaa LUVNin väestörikkaimmalla alueella Espoossa niin, että metrovyöhykkeelle saadaan vähintään yksi 5 päivää viikossa avoinna oleva terveysneuvontapiste. Samalla varataan 0,4htv työpanos kansallisen HCV-eliminaatiohankkeen mukaiseen resurssointiin. Kansallisella rahoituksella saatiin 0,6htv panostus tähän hankkeeseen.
Henkilöstövaikutukset	+2,4htv
Asiakasvaikutukset	Riski vakavien tartuntatautien (HCV, HIV) leviämiseen pienenee ja asiakaskunnan terveystilanne paranee terveysneuvonnan saatavuuden ja saavutettavuuden parantuessa.
Tunnistettut riskit	Terveysneuvontapisteelle on vaikeaa löytää toimitilaa, koska sen tulemista naapurustoon yleisesti vastustetaan. Mikäli yhtä terveysneuvontapistettä lisää ei saada Espooseen, pysyy riski tartuntatautien leviämiseen (HCV, HIV) ja terveysriski ko. asiakaskunnassa korkealla.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuosi 2026
Toteutumisen seuranta	MTP Ensilinjan KPI-mittaristo.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia n. 0,1 M€ vuodessa.

A1.9 Priorisoitujen RRP-kehittämishankkeiden jatko

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, avosairaanhoidon, kuntoutuksen ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Jatketaan palvelualueen keskeisimpien RRP-rahoitteisten hankkeiden edistämistä vielä erillisrahoituksen päätyttyä. Avosairaanhoidon kehittämisen painopisteinä ovat digitaalisten palvelujen laajentaminen, omalääkärimallin toteuttaminen, tietojärjestelmien yhdenmukaistaminen (AI-pohjainen kirjaaminen, APTJ, puhelinjärjestelmä, asiakasohjaus) sekä akuuttivastaanottotoiminnan laajentaminen. Kuntoutuksen keskeisimmät hakkeet ovat digikehittäminen, sekä alaselän vaikuttavuuspilotti. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa keskeisimpänä hankkeena on ollut Terapiat etulinjaan – toimintamallin käynnistäminen ja laajentaminen.
Henkilöstövaikutukset	Riittävät henkilöstövoimavarat mahdollistavat laadukkaan kehittämistyön ja projektien implementoinnin pysyvästi palvelualueen toimintaan. Toiminnan kustannustehokkuus, prosessien toimivuus sekä henkilöstön veto- ja pitovoima paranee.
Asiakasvaikutukset	Palveluiden saatavuus ja laatu paranevat toiminnan kehittämisen kautta.
Tunnistettut riskit	-
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Koko vuoden 2026
Toteutumisen seuranta	Henkilöstömäärän ja kustannusten seuranta, kehittämishankkeiden seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 0,5 M€ vuonna 2026.

A3.1 Ostopalvelutuotannon vähentäminen

Toimenpiteen teema	Henkilöstömenojen vähentäminen vuokrahenkilöstössä
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, suun terveydenhuollon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Kokonaishoidon palvelusetelin käyttöönoton myötä luovutaan ostopalvelutuotannon käyttämisestä asteittain vuoden 2026 aikana. Ostopalveluna on ostettu pääasiassa ensiapuhoidtojen jatkohoitoja sekä jonkin verran puolikiireellistä hammashoitoa.
Henkilöstövaikutukset	Ostopalveluna tuotettujen palvelujen siirtyminen osaksi omaa toimintaa.
Asiakasvaikutukset	Palvelu tuotetaan LUVNin toimipisteissä.
Tunnistettut riskit	Voi heikentää hoitoon pääsyä kokonaisuutena etenkin, jos palvelusetelin käyttö ei toteudu suunnitellulla tavalla.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpide ja kustannusten vähentyminen vuoden 2026 aikana.
Toteutumisen seuranta	Ostopalveluvolyymien ja määrärahojen käytön seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,9 M€ vuonna 2026.

A3.2 Vuokratyövoiman vähentäminen

Toimenpiteen teema	Henkilöstömenojen vähentäminen vuokrahenkilöstössä
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, avosairaanhoidon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Vuokralääkäriostoja vähennetään edelleen niin, että vuonna 2026 vuokralääkäriostoissa säästetään edelleen noin 600 000 euroa suhteessa OVK2-ennusteeseen. Vuokrahenkilöstön käyttöä on vähennetty määrätietoisesti jo pitkään, ja vuonna 2025 kustannukset ovat selvästi laskeneet.
Henkilöstövaikutukset	Oman henkilöstön määrää pyritään lisäämään vuoden 2026 aikana samalla kun vuokratyövoimaa vähennetään.
Asiakasvaikutukset	Jos oman henkilöstömäärän lisäämisessä onnistutaan, hoidon jatkuvuus ja laatu paranevat.
Tunnistettut riskit	Toimenpiteen toteutuminen edellyttää hyvää pitovoimaa sekä onnistumista rekrytoinnissa. Mikäli toimenpiteessä ei onnistuta ja vuokralääkäriostoon varattu summa joudutaan ylittämään, omaa henkilöstöbudjettia käytetään vastaavasti vähemmän.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuokralääkäriostoja vähennetään koko ajan.
Toteutumisen seuranta	Vuokralääkäriostoja seurataan tarkasti. Yleislääkärimäärän ja yleislääketieteen erikoislääkärien määrää seurataan. Hoidon saatavuutta ja jatkuvuutta seurataan. Terveysasemapalveluiden peittävyyttä väestössä seurataan.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,6 M€ vuodessa.

A4.1 Asumispalveluiden rakennemuutos

Toimenpiteen teema	Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveystaloudet, mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Toteutetaan mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumispalveluissa palvelustrategian mukainen rakennemuutos, jossa ympärivuorokautisessa ja yhteisöllisessä asumisessa lisätään yksikkökustannuksiltaan matalampaa omaa palvelutuotantoa ja tuetussa asumisessa yksikkökustannuksiltaan matalampaa ostopalvelutuotantoa. Muutos vähentää asumispalveluiden kokonaiskustannuksia vähintään 500 000 euroa vuodessa.
Henkilöstövaikutukset	-
Asiakasvaikutukset	Ei asiakasvaikutuksia palvelun järjestämisen osalta. Kyseessä on lakisääteinen palvelu, joka tulee myöntää, jos asiakkaan arvioitu palvelutarve sen osoittaa.
Tunnistettut riskit	- Asumispalvelujen tarve ja kysyntä ylittävät ennakoidun kysynnän tason, jolloin arvioitu kustannusvaikutus ei toteudu. - LUVN Asumispalvelut ei kykene lisäämään omaa tuotantoaan riittävän nopeasti, minkä vuoksi ostopalvelujen käyttö kasvaa suunniteltua enemmän. - LUVN Asumispalvelut eivät vastaa kaikkien sinne ohjattujen asiakkaiden tarveprofiilia, ja osa asiakkaista joudutaan ohjaamaan ostopalveluihin.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2026
Toteutumisen seuranta	Asumispalveluiden KPI-mittaristo, ostoasumispalveluiden asiakasvolyymien ja hintojen seuranta
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,4 M€ vuodessa.

Ikääntyneiden palvelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

B1.1 Yhteisöllisen asumisen lisääminen

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue; asumispalvelujen ostopalvelut ja järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Tavoitteet yhteisöllisen asumisen osuuden kasvattamiselle palvelustrategian mukaisesti. Nykyisellään yhteisöllisen asumisen paikkoja on n. 180. Uusi dynaaminen toimittajarekisteri saadaan käyttöön vuoden 2026 alusta. Uusia yhteisöllisen asumisen paikkoja tulee yksityiseen palvelutuotantoon arviolta n. 60 paikkaa. Myös oman palvelutuotannon osalta jatketaan muutosprosessia yhteisöllisen asumisen paikkojen määrän kasvattamiseksi.
Henkilöstövaikutukset	Ei henkilöstövaikutuksia.
Asiakasvaikutukset	Oikea-aikainen, ja tarkoituksenmukainen asumismuoto ikääntyneille, joilla ei vielä ympärivuorokautisen palveluasumisen tarvetta, mutta kotona asuminen ei näyttäydy tarkoituksenmukaisena. Tavoitteena on, että vähintään 2 % 75 vuotta täyttäneestä väestöstä ohjautuu yhteisölliseen asumiseen.
Tunnistettut riskit	Oikean kuntoisten asiakkaiden ohjautuminen palveluun, yhteisöllisen asumisen paikkoja ei vielä koko alueella saatavissa, tarve vs. tarjonta ei kohtaa.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Koko vuosi
Toteutumisen seuranta	Yhteisöllisen asumisen paikkamäärän kehitys, toteutuneet hoitovuorokaudet, odotusaika palveluun, talouden toteuma.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia n. 2,0 M€ vuodessa.

B1.2 Omais- ja perhehoidon vahvistaminen

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue; Seniori-info
Kuvaus ja tausta	Omaishoidon asiakasmäärä 65 vuotta täyttäneiden asiakkaiden osalta on noin 1600. Suurin osa omaishoitajista saa omaishoidon palkkiota alimman palkkioluokan mukaan. Talousarvioesityksessä on varauduttu hallituksen esityksen mukaisesti alimman palkkioluokan palkkion nousuun. Tarvetta on lisätä muutoinkin hieman omaishoidon tukeen kohdentuvaa määrärahaa. Ikääntyneiden palvelualueella käynnistettiin keväällä 2025 hanke omaishoidon kehittämiseksi, STM rahoittaa osin hanketta. Osana hanketta on käynnistetty ikääntyneiden perhehoidon laajentaminen syksyllä 2024, uusien perhehoitajien valmennuksia on tarkoitus toteuttaa noin kaksi kertaa vuodessa ja lisätä perhehoitajien määrää. Nykyisellään valmennettuja perhehoitajia on 50. Asiakasmäärä on kaksinkertaistunut vuoden 2023 tilanteeseen nähden. Pidemmällä aikavälillä perhehoidon osuuden kasvaminen vähentää kalliimpien palvelujen kustannuksia.
Henkilöstövaikutukset	Yhden perhehoidon asiakasvastaavan lisäys.
Asiakasvaikutukset	Perhehoito on asiakaslähtöinen tapa tuottaa omaishoitoa tukevia ja kotiin vietäviä palveluja. Asiakaspalaute perhehoidosta on hyvää. Omaishoitoperheiden tuki lisääntyy. Alimman palkkioluokan mahdollinen nousu koettanee myönteisenä. Tavoitteena on lisätä omaishoidon kiinnostavuutta.
Tunnistettut riskit	Perhehoitajien saatavuus ja sitoutuminen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2026
Toteutumisen seuranta	Omaishoidon- ja perhehoidon asiakasmäärä, perhehoitajien määrä, talouden toteuma.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 1,0 M€ vuodessa.

B1.3 Kiireellisen geriatrisen poliklinikan toiminnan laajentaminen

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue; Sairaalapalveluiden palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Laajennetaan tällä hetkellä pilottina Espoossa toimivaa, kiireellisen geriatrisen arvioinnin poliklinikkaa koko hyvinvointialueelle. Poliklinikka tarjoaa 1-2 viikon sisällä lähetteen saapumisesta geriatrisen arvioinnin ≥ 70 -vuotiaille hauraille iäkkäille, joilla on havaittu päivittäisen toimintakyvyn heikentymistä. Näille asiakkaille ei ole tällä hetkellä tarjolla muita sujuvia hoitopolkuja, jonka vuoksi kyseinen asiakasryhmä on yliedustettuna päivystyspoliklinikoilla ja osastohoidossa.
Henkilöstövaikutukset	Edellyttää henkilöstön lisäämistä. Henkilöstöä tulee tiedottaa poliklinikan toiminnasta, jotta sitä osataan hyödyntää täysimääräisesti.
Asiakasvaikutukset	Oikea-aikainen, ja tarkoituksenmukainen hoitoon pääsy iäkkäille potilaille, joiden toimintakyky ja kotona pärjääminen ovat mahdollisesti jo uhattuna. Poliklinikan tarjoaman arvioinnin tarkoituksena on välttää raskaampien palveluiden käyttöä.
Tunnistettut riskit	Poliklinikan toiminta ei vaikuta potilaiden jatkohoidon tarpeeseen. Hoitoketjuun muodostuu tarpeeton lisäporras.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Poliklinikan toiminnan pilotti päättyy 02/26, toiminnan laajentaminen koko alueelle 03/26 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Talouden toteuma, poliklinikan potilasmäärät, päivystyskäyntien kehitys, asiakastyytyväisyys, ammattilaisten kokemukset.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 0,4 M€ vuodessa.

B1.4 Palliatiivisen osastohoidon laajentuminen Läntiselle sairaala-alueelle

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue; Sairaalapalveluiden palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Kaikille alueen asukkaille tulee tarjota laadukasta palliatiivista- ja saattohoitoa osastoilla ja kotiin vietävänä palveluna. Kotiin vietävänä palveluna vaativaa palliatiivista hoitoa on saatavissa kotiin koko alueella. Vaativampaa B-tason palliatiivista osastohoitoa on sen sijaan tällä hetkellä saatavilla ainoastaan Espoon sairaalassa. Läntiselle sairaala-alueelle on tärkeä saada vaativampaa palliatiivista hoitoa tarjoava B-tason osasto.
Henkilöstövaikutukset	B-tason palliatiivisella osastolla hoitohenkilökunnan ja lääkäreiden mitoitus on kuntoutusosastoa korkeampi. Nyt perustettavalle palliatiiviselle osastolle tulee lisätä hoitajia ja lääkäreitä verrattuna nykyisen kuntoutusosaston resurssiin.
Asiakasvaikutukset	Alueen asukkaat voivat saada B-tason osastohoitoa lähempänä kotiaan, ja omaisilla on helpompi vierailla yksikössä. Hoidon laatu paranee, koska henkilöstön koulutukseen investoidaan ja yksikköön hankitaan lisää kipupumppuja.
Tunnistettut riskit	Ei tunnistettuja riskejä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Nykyisen Lohjan osaston 3 profiili vaihtuu palliatiiviseksi osastoksi alkuvuodesta 2026. Henkilöstömitoitus nousee 01/26 alkaen, ja samalla investoidaan henkilöstön kouluttamiseen, sekä lisälaitteiden hankintaan.
Toteutumisen seuranta	Palliatiivisten osastojen käyttöaste, hoitajaksojen pituudet, asiakastyytyväisyys, muut palautteet, sairaalapalveluiden osastopaikkojen riittävyys.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 0,3 M€ vuodessa.

B4.1 Ostopalvelujen osuuden kasvattaminen kotona asumista tukevissa palveluissa asiakaslähtöisyys ja -tyytyväisyys huomioiden

Toimenpiteen teema	Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelut, Kotona asumista tukevien palvelujen palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Kotona asumista tukevissa palveluissa on ollut tavoitteena kasvattaa ostopalvelujen osuutta. Nykyisellään 18,6 % asiakkaista ja 30 % kaikista kotihoidon toteutuneista tunneista hankitaan ostopalveluna. Ostopalvelu on omaa palvelutuotantoamme edullisempaa n. 20 €/tunti. Tavoitteena on ottaa käyttöön uusi vaikuttavuusperusteinen hankintamalli, joka on nykyistä toimittajarekisteriä hallittavampi. Ostopalveluihin ohjataan sekä uusia että kotihoidon nykyisiä asiakkaita. Tavoitteena on nostaa ostopalvelujen osuutta 30 %:iin. Väestöennusteen mukainen asiakasmäärän kasvu on 3,5 %.
Henkilöstövaikutukset	Kotihoidon ostopalveluiden lisääminen ja asiakkaiden siirrot ostopalveluihin edellyttää kotihoidon hoitohenkilöstön määrän optimointia niin, että henkilöstön määrä vastaa asiakkaiden palvelutarpeisiin. Henkilöstömäärän lasku toteutetaan ensisijaisesti lähtövaihtuvuuden (9,8%) sekä eläköitymisten (arviolta n. 60 HTV) myötä vuoden 2026 aikana.
Asiakasvaikutukset	Omasta palvelutuotannosta siirtyvien säännöllisen kotihoidon asiakkaiden palveluntuottaja vaihtuu, mikä saattaa vaikuttaa asiakastyytyväisyyteen hetkellisesti. Siirrot toteutetaan hoidon jatkuvuuteen panostaen.
Tunnistettut riskit	Henkilöstön vähentämisen epätasaisuus ajallisesti suhteessa asiakassiirtoihin voi vaikuttaa hetkellisesti yksikön työn tehokkuuteen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Koko vuosi.
Toteutumisen seuranta	Ostopalveluiden asiakasmäärän sekä ostopalveluiden asiakkaiden % osuuden seuranta suhteessa oman kotihoidon säännöllisiin asiakkaisiin, kotihoidon henkilöstömäärän seuranta ja välittömän työajan seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia n. 1,0 M€ vuodessa.

B4.1 Ostopalvelujen osuuden kasvattaminen kotona asumista tukevissa palveluissa asiakaslähtöisyys ja -tyytyväisyys huomioiden

Nykytilanne ja vaikutusten arviointi

Nykytilanne

Nykyisellään 18,6 % kotihoidon asiakkaista ja 30 % kaikista kotihoidon toteutuneista tunneista hankitaan ostopalveluna. Ostopalvelu on omaa palvelutuotantoamme edullisempaa n. 20 €/tunti. Ostopalveluissa on käytössä dynaaminen toimittajarekisteri, jossa on yli 40 palveluntuottajaa. Useat toimijat ovat pieniä yrityksiä eri puolilla hyvinvointialuetta. Suunnitteilla on ottaa käyttöön uusi vaikuttavuusperusteinen hankintamalli, joka on nykyistä toimittajarekisteriä hallittavampi. Tavoitteena on nostaa ostopalvelujen osuutta 30 %:iin.

Asiakasvaikutukset

Asiakkaiden saama palvelu jatkuu, mutta uuden hankinnan myötä saattaa palveluntuottaja vaihtua.

Vaikutukset palvelujen järjestämiseen

Uudella vaikuttavuusperusteisella hankintamallilla kyetään nykyistä mallia

paremmin huomioimaan palvelutuotannon laatu, hoidon jatkuvuus ja toimintavarmuus.

Palvelujen järjestäminen toteutetaan hallittavalla monituottajamallilla.

Henkilöstövaikutukset

Kotihoidon ostopalveluiden lisääminen ja asiakkaiden siirrot ostopalveluihin edellyttää oman kotihoidon hoitohenkilöstön määrän optimointia niin, että henkilöstön määrä vastaa asiakkaiden palvelutarpeisiin. Henkilöstömäärän lasku toteutetaan ensisijaisesti lähtövaihtuvuuden (9,8%) sekä eläköitymisten (arviolta n. 60 HTV) myötä vuoden 2026 aikana.

Kustannusvaikutukset

Yksityinen palvelutuotanto on noin 20 €/h omaa palvelutuotantoa edullisempaa. Laskelmassa on huomioitu myös ostopalvelujen hallinnointiin liittyvät kustannukset. Vuodelle 2026 on arvioitu säästöpotentiaalin olevan noin 1 M€.

Muut vaikutukset

Ei muita tunnistettuja vaikutuksia.

B4.2 Kotiin vietävän teknologian lisääminen

Toimenpiteen teema	Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelut, Kotona asumista tukevien palveluiden palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Etälaitteiden sekä lääkeannosteluautomaattien määrän ja osuuden kasvattaminen tavoitetasoille, jolloin - etäkotihoito kasvaa vuoden loppuun mennessä 30 % suhteessa vuoteen 2025 siten että kotihoidon kontakteista toteutetaan 15 % etänä (tilanne 8/25 kontakteista 6,7 %). - lääkeannosteluautomaattien määrä kasvaa 26 % suhteessa vuoteen 2025, siten että lääkeannosteluautomaattien piirissä on 35 % asiakkaista (tilanne 8/25 28 % kotihoidon asiakkaista, n. 735 asiakasta, tavoite 895 asiakasta). Aiemmin käytössä olevien teknologioiden lisäksi käynnistetään sensoriteknologiapilotti asiakkaiden soveltuvuuden mukaan 40 asiakkaalle kotihoidon kuntouttavalla arviointijaksolla sekä säännöllisessä kotihoidossa.
Henkilöstövaikutukset	Teknologian lisääminen vähentää kotihoidon henkilöstötarvetta. Henkilöstömäärän lasku toteutetaan lähtövaihtuvuuden (9,8%) sekä eläköitymisten (arviolta n.60 HTV) myötä vuoden 2026 aikana.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaiden palvelutarpeeseen pystytään vastaamaan oikea-aikaisesti oikein mitoitetuin palveluin. Teknologioilla pyritään tarpeisiin vastaavaan, edelleen ennakoiwaan reagointiin asiakkaiden palvelutarpeen muutoksissa sekä kotona asuvien asiakkaiden turvallisuuden kokemuksen lisääntymiseen. Sensoriteknologiapilotilla tuetaan asiakkaan turvallista kotona asumista sekä mahdollistetaan asiakkaan oikea-aikainen, oikein mitoitettu palvelu, teknologian tuoman tiedon avulla. Sensoriteknologialla pyritään tarpeisiin vastaavaan, ennakoiwaan reagointiin asiakkaiden palvelutarpeen muutoksissa, sekä turvallisuuden kokemuksen lisääntymiseen. Etäkotihoitoa ja teknologioita lisättäessä asiakkaan oma mielipide ja toive huomioidaan.
Tunnistettut riskit	Asiakasvalinta edellyttää osaamisen lisäämistä sekä johtamista toimintakulttuurin muuttamiseksi.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Koko vuosi.
Toteutumisen seuranta	Etäkotihoidon kontaktien % osuus kaikista kotihoidon kontakteista (tav. 15 %) ja lääkeannosteluautomaattien määrä % osuutena säännöllisen kotihoidon asiakkaista (tav. 35 %), sensoriteknologian käytön vaikutukset asiakaskäynteihin.
Kustannusvaikutus	Toimenpiteelle ei asetettu säästötavoitetta.

B4.2 Kotiin vietävän teknologian lisääminen

Nykytilanne ja vaikutusten arviointi

Nykytilanne

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on käytössä kotona asumista tukevana teknologioina lähinnä turvalaitteita, lääkeannosteluautomaatteja ja etäkotihoitoa.

Nykytilanteessa kotihoidon käynneistä 6,7 % toteutuu etäkäynteinä.

Lääkeannosteluautomaattien piirissä on 28 % kotihoidon asiakkaista eli noin 735 asiakasta.

Asiakasvaikutukset

Asiakkaan mielipide kuullaan teknologioita käyttöönotettaessa.

Teknologiat mahdollistavat palvelun saatavuuden ja oikea-aikaisuuden. Teknologioilla pyritään tarpeisiin vastaavaan, edelleen ennakoivaan reagointiin asiakkaiden palvelutarpeen muutoksissa sekä kotona asuvien asiakkaiden turvallisuuden kokemuksen lisääntymiseen. Sensoriteknologiapilotilla

tuetaan asiakkaan turvallista kotona asumista sekä mahdollistetaan asiakkaan oikea-aikainen, oikein mitoitettu palvelu, teknologian tuoman tiedon avulla. Sensoriteknologialla pyritään tarpeisiin vastaavaan, ennakoivaan reagointiin asiakkaiden palvelutarpeen muutoksissa, sekä turvallisuuden kokemuksen lisääntymiseen.

Vaikutukset palvelujen järjestämiseen

Teknologioita käytettäessä huomioidaan toimintamallit arjen häiriötilanteissa.

Henkilöstövaikutukset

Kotona asumista tukevien teknologioiden lisääminen edellyttää oman kotihoidon hoitohenkilöstön määrän optimointia niin, että henkilöstön määrä vastaa asiakkaiden palvelutarpeisiin. Henkilöstömäärän mahdollinen lasku toteutetaan ensisijaisesti lähtövaihtuvuuden (9,8%) sekä eläköitymisten (arviolta n. 60 HTV) myötä vuoden 2026 aikana.

Uusien teknologioiden käyttöönotto mm. sensoriteknologia edellyttää henkilöstöltä uusien asioiden oppimista ja teknologioiden tuottaman tiedon hyödyntämistä.

Kustannusvaikutukset

Teknologioiden laajentaminen lisää kustannuksia 0,3 M€. Samanaikaisesti kustannukset laskevat, kun henkilöstön työaikaa voidaan kohdentaa uudelleen ja mitoittaa henkilöstön määrä tarvetta vastaavaksi.

Muut vaikutukset

Ei muita tunnistettuja vaikutuksia.

Perhe- ja vammaispalvelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

C1.1 Koulupsykologi- ja terveydenhoitajaresurssin kasvatus opiskeluhuollossa

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, opiskeluhuolto
Kuvaus ja tausta	Hyvinvointialueen käynnistyessä kunnilta siirtyi alueelle noin 66 koulupsykologia. Vuoden 2023 jälkeen koulupsykologien määrää on kasvatettu systemaattisesti, ja rekrytoinneissa onnistuttu. Koulupsykologien määrä on kehittynyt: 2023 (66 htv), 2024 (90 htv) ja 2025 (97 htv). Lisäksi palvelussa on käytetty vuokratyövoimaa. Vuonna 2026 talousarviossa on resursoitu koulupsykologit lakisääteisen mitoituksen mukaisesti tasolle 110 htv, tarkoittaen 13 htv:n (13 %) kasvua vuodesta 2025 ja 44 htv:n (67 %) kasvua vuodesta 2023. Lisäksi kasvatetaan kouluterveydenhoitajien määrää 8 htv:lla talousarviovuoden alkuun mennessä.
Henkilöstövaikutukset	Koulupsykologien ja -terveydenhoitajien määrä kasvaa, ja he pystyvät tukemaan paremmin sekä hyvinvointialueen että koulujen ammattilaisia.
Asiakasvaikutukset	Opiskeluhuollon palvelujen saatavuus paranee.
Tunnistettut riskit	Ei tunnistettuja riskejä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Tavoitteena saada rekrytoinnit toteutettua vuoden 2025 aikana, joten kustannuksen syntyvät täysimääräisesti tammikuusta 2026 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Seurataan henkilöstömäärää ja palvelun saatavuutta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 1,5 M€ vuodessa.

C1.2 Kehityksellisten häiriöiden osaamisyksikön käynnistäminen

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut
Kuvaus ja tausta	Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on merkittävä vaje kehitysvammaisten ja kehityksellisiä häiriöitä omaavien vaativista perustason sosiaali- ja terveystalvveluista. Hyvinvointialue on tukeutunut merkittävästi HUS:n palveluihin, joista on aiheutunut tarpeettomia kustannuksia ja viivästyksiä hoidon aloittamisessa.
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstövaikutukset on kuvattu suunnitelmassa.
Asiakasvaikutukset	Vaativan tuen ja erityisen vaativan tuen tarpeessa olevien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden palvelujen taso paranee ja hoito pystytään järjestämään lähempänä asukkaiden tavanomaista asumispaikkaa.
Tunnistetut riskit	Riskit on arvioitu tarveselvityksessä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpide ja kustannukset syntyvät vuodesta 2026 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Seurataan osaamisyksikön työn tuloksia osana TAHTI-raportointia.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää henkilöstökustannuksia 0,5 M€, mutta tavoitteena on säästää ostopalvelukustannuksia 1-2 M€ vuodessa (HUS & PEVA).

C1.3 Panostus sosiaalipalvelujen neuvontaan

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, sosiaalipalvelujen neuvonta
Kuvaus ja tausta	Hyvinvointialueella käynnistyi 1.10.2025 Sosiaalipalvelujen keskitetty neuvonta. Palveluyksikköön siirtyi yhteensä 42 sosiaaliohjaajaa lasten, nuorten ja perheiden palveluista, aikuisten sosiaalipalveluista ja vammaispalveluista. Palveluyksikössä käsitellään pääsääntöisesti alle 65-vuotiaiden kaikki sosiaalipalveluita koskevat yhteydenotot uusien asiakkuuksien osalta. Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ensivaiheen arviointia, selkeyttää yhteydenottokanavia ja parantaa asiakkaiden ohjautumista tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin sekä edistää yhteistyötä järjestöjen kanssa.
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstö on siirtynyt hyvinvointialueen sisäisesti 1.10.2025 ja muutoksen tueksi on palkattu 6 htv sosiaaliohjaajia määräaikaaisesti 31.5.2026 saakka. Työtehtävät edellyttävät työntekijöiltä osaamisen laajentumista sekä prosessien haltuun ottamista uudessa tehtävässä.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaiden palvelupolut paranevat ja yhteydenottojen käsittelyajat lyhenevät.
Tunnistetut riskit	Asiakkaiden ohjautuminen väärin paikkoihin. Varsinaisen palvelutarpeenarvioinnin (3kk) kyky ottaa vastaan neuvonnan asiakkaita.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1.10.2025 lähtien.
Toteutumisen seuranta	Yhteydenottojen ja käsittelyaikojen seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 0,2 M€.

C1.4 Vammaissosiaalityön asiakaspolkujen parantaminen

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, vammaissosiaalityön arviointi ja neuvonta
Kuvaus ja tausta	Asiakasohjausyksikön ja palvelupolkukehityksen seurauksena vammaissosiaalityön prosessien tarkastaminen. Henkilöstömäärää muutostyön tueksi asiantuntijarooli (liikkumisen tuen vahvistaminen). Vammaissosiaalityön käsittelyajat ovat olleet koko hyvinvointialueen toiminta-ajan pidemmät kuin laissa on edellytetty. Asiakkaiden ohjautuminen viimesijaiseksi tarkoitettuun vammaispalveluun on ollut hallitsematonta, koska palvelualueiden väliset prosessit ovat olleet vasta rakenteilla. Sosiaalipalvelujen keskitetyn neuvonnan onnistuminen edellyttää prosessien kehittämistä myös vammaissosiaalityön toiminnan osalta.
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstömäärän maltillinen lisääminen vammaispalveluihin. Vammaissosiaalityön arviointiin ja neuvontaan 2 htv sosiaaliohjaajaa sekä 1 htv asiantuntijarooli muutoksen tueksi keväällä 2025 täyttämättä jätetyn palvelualueen erityisasiantuntijan tehtävän tilalle.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaiden palvelupolut paranevat ja hakemusten käsittelyajat lyhenevät.
Tunnistettut riskit	
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1.10.2025 lähtien.
Toteutumisen seuranta	Vammaissosiaalityön arvioinnin ja neuvonnan käsittelyajat.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää kustannuksia 0,2 M€ vuodessa.

C1.5 Perhehoitoperheiden rekrytointi ja toimintamallien vahvistaminen

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, sosiaalityö, lastensuojelu
Kuvaus ja tausta	Perhehoidon osuuden kasvattamiseksi on ollut projekti vuonna 2025. Vuodelle 2026 laaditaan uusi projekti perhehoidon osuuden kasvun vauhdittamiseksi. Tavoitteena on tehdä segmentointia ja tehostaa perheiden rekrytointia ja koulutusta, sekä kehittää sijaisperheiden tukemisesta. Tavoitteena on luoda malleja yhteistyössä lastensuojelulaitosten kanssa, joiden avulla voidaan panostaa myös teini-ikäisten sijoittamiseen perhehoitoon. Sujuvoitetaan prosessia myös ostopalveluntuottajien perheiden osalta.
Henkilöstövaikutukset	Selkeät prosessit ja mallinnukset tukevat henkilöstöä saavuttamaan tavoitteita strategian mukaisesti. Toimenpide muuttaa työtapoja osalla henkilöstöstä. Henkilöstölisäys 2 htv.
Asiakasvaikutukset	Perhehoidon mahdollistaminen yhä useammalle lapselle.
Tunnistetut riskit	Sijaisperheitä ei saada rekrytoitua ja asiakkaita ajautuu laitoshoitoon.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Kustannusvaikutukset realisoituvat välittömästi, kun lapsi sijoitetaan perheeseen laitoksen sijaan. Perheiden tuen mallin kehittäminen tuo jatkossa lisää säästöjä, kun saadaan ehkäistyä perhehoidon katkeamisia.
Toteutumisen seuranta	Perhehoidon osuus sijaishuollossa. Kuvatut uudet mallit tuesta ja perheiden segmentoinnista.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,15 M€ vuodessa.

C4.1 Sijaishuollon järjestämistapamuutos

Toimenpiteen teema	Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut/erityisen tuen palvelut ja yhteistyössä muut linjat
Kuvaus ja tausta	LUVNin alueella on noin 1300 lasta sijoitettuina kodin ulkopuolelle vuositasolla (peittävyys 1,2% alaikäisestä väestöstä). Lähes puolet sijoituksista järjestetään laitoksissa, joko omiin tai valtaosa ostolaitoksiin. Järjestämistapamuutoksella tavoitellaan ostettavan palvelun volyymin ja kustannusten alenemista. 1) Vastaanottoperhetoiminnan kasvattaminen, jotta sijoitettavien lasten polku ohjautuu perhehoitoon. Nyt 20 vastaanottopaikkaa, tavoitteena 40. 2) Avohuollon sijoitusten ehkäiseminen yhteistyössä palvelulinjojen kanssa. 3) Avohuollon sijoituksia laitosten sijaan perheisiin. 4) Sijoituksesta takaisin kotiin, kotiutuksen polku.
Henkilöstövaikutukset	Tehtäväkokonaisuuksien laajeneminen.
Asiakasvaikutukset	Lapsi pyritään ensisijaisesti sijoittamaan laitoksen sijasta perheeseen. Sijaishuoltopaikka voi sijaita kauempana kodista kuin laitostenvaihtoehto. Mahdollisuuksien mukaan tarjotaan sijoitusta kevyempää palvelua, joka vaatii asiakkaan sitoutumista vaihtoehtoiseen tarjottavaan tukeen.
Tunnistettut riskit	Sijaisperheiden rekrytointi, liian hidas reagointi palvelutarpeeseen, lapsi ja/tai vanhemmat eivät sitoudu työskentelyyn, sijoitettujen lasten koulumatkat voivat pidentyä, kotiutuksen epäonnistuminen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpiteet aloitettu 2024 ja jatkettu onnistuneesti 2025. Tavoite ehkäistä laskennallisesti 22 lapsen sijoitus ostolaitokseen (vrt OVK2). Järjestämistapamuutoksen kokonaissästäöksi laitoshuollon ostopalvelusta arvioidaan -2,7 M€ vuonna 2026.
Toteutumisen seuranta	Sijaishuollon asiakkaiden, hoitovuorokausien ja kustannusten seuranta kuukausittain. Kiireellisten sijoitusten ohjautumista seurataan viikko- ja kk-tasolla. Lisäksi luodaan seurantamalli, jolla voidaan raportoida monitoimijaisen yhteistyön vaikutuksia sekä kotiutettujen määrää.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää laitoshoidon oston kustannuksia 2,7 M€.

C6.1 Asumisen palveluluokkien arviointi

Toimenpiteen teema	Muut tasapainotustoimet
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, vammaispalveluiden ostopalvelut ja järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Vammaispalveluilla on n. 600 asiakasta ympärivuorokautisen asumisen ostopalveluissa. Osan asiakkaista palvelutarpeen arvioinnista on kulunut pitkä aika. Toteutetaan vuoden 2026 aikana niiden asiakkaiden palvelutarpeen/palveluluokan arviointi, joiden osalta arviota ei vuonna 2025 ole tehty. Alkuvuoden 2025 aikana tehtyjen asumisen uudelleenarviointien perusteella n. 10%:lla on palvelutarvetta vastaamaton palveluluokka. Ympärivuorokautisen asumispalvelujen asiakkaille tulee tehdä uuden vammaispalvelulain mukainen päätös vuoden 2027 loppuun mennessä.
Henkilöstövaikutukset	2 määräaikaista HTV palkataan tekemään asumisen ostopalveluissa olevien palveluluokka-arviointeja.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaiden palvelupaikka/tuottaja muuttuu. Asiakkaiden palveluluokka muuttuu. Asiakkaat saavat edelleen palvelutarpeen mukaisen palvelun.
Tunnistettut riskit	Palvelutuottajat eivät hyväksy palveluluokkamuuutoksia.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2026
Toteutumisen seuranta	Läpikäytyjen asiakkaiden määrän ja arviointien lopputulosten seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 1,5 M€ vuodessa.

C6.1 Asumisen palveluluokkien arviointi

Nykytilanne ja vaikutusten arviointi

Nykytilanne

Vuoden 2025 alusta voimaan tullut vammaispalvelulaki edellyttää asiakkaiden palvelupäätöksen muuttamista uuden lain mukaiseksi vuoden 2027 loppuun mennessä. Länsi-Uudellamaalla asumisen asiakkaiden palvelutarpeen arviointeja on toteutettu harvakseltaan aiemmin.

Asiakasvaikutukset

Asiakasvaikutukset ovat yhdenvertaiset kaikkien palvelua käyttävien välillä.

- Asiakkaiden palvelutarpeenarvioinnit ja palveluluokkien muutokset kohdistuvat kaikkiin asiakkaisiin tarpeen perusteella.

Vaikutukset palvelujen järjestämiseen

- Asiakkaiden palveluluokka asumispalveluissa vastaa paremmin palvelutarvetta.
- Asiakkaiden palvelutarpeet arvioidaan lain edellyttämällä tavalla.
- Hyvinvointialueen palvelujen ostojen kustannukset kohdistuvat palveluiden arvioidun tarpeen mukaisesti.
- Oman palvelutuotannon paikkajärjestelyt voivat muuttua.

Henkilöstövaikutukset

- Henkilöstömäärää lisätään kahdella henkilötyövuodella palvelutarpeen arvioinnin vauhdittamiseksi.
- Arviointi aikataulutetaan vammaispalvelulain mukaisesti vuoden 2026 aikana tapahtuvaksi
- Yhteistyö yksityisten palveluntuottajien kanssa lisääntyy

Kustannusvaikutukset

- Toimenpide vähentää kustannuksia vuoden 2026 aikana 1,5m€. Pitkällä aikavälillä vähentää palvelujen kustannusten kasvua.
- Henkilöstökustannukset kasvavat vähäisesti eikä toimenpiteellä ole merkittäviä kustannusvaikutuksia muille palvelualueille.
- Käytettävä resurssi ohjautuu paremmin palvelutarpeen mukaisesti.

Muut vaikutukset

- Osalla asiakkaista palveluluokka nousee ja osalla laskee.
- Taloudellisten vaikutusten arviointi perustuu ensimmäisen sadan asiakkaan palvelutarpeiden muutoksiin.

C4.2 Henkilökohtaisen avun järjestämisen tarkastelu

Toimenpiteen teema	Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, vammaissosiaalityö
Kuvaus ja tausta	- Henkilökohtainen apu, työnantajamalli. Palvelun käyttö vastaamaan viikon tuntijakaumaa niin, ettei sunnuntaivuorot ylikorostuisi. Jos sunnuntaivuorojen osuus olisi 1/7 viikon tunneista olisi säästöpotentiaali 0,1 M€ (25% ylitunneista saataisiin muutettua) . - Henkilökohtainen apu. Kalleimmat ostot muunnetaan etusijajärjestyksessä halvempiin 0,2 M€. - Suurten myöntöjen tarkastelu yhdenvertaisuus näkökulmasta 0,2 M€).
Henkilöstövaikutukset	Palkataan määräaikaisesti 1 henkilö vahvistamaan henkilökohtaisen avun palvelujen arviointia.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaiden palveluntuottaja voi muuttua. Osalla asiakkaista palveluiden myöntömäärä ja käyttötapa voi muuttua. Henkilökohtaisen avun järjestämisen tarkastelun säästöä ei kohdisteta erityisen osallisuuden tukeen eikä hyvinvointialue edellytä henkilökohtaisen avustajan vaihtoa ostopalveluissa.
Tunnistettut riskit	Palveluntuottajat eivät pysty vastaamaan asiakasmäärien muutoksiin.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2026
Toteutumisen seuranta	Sunnuntaituntien osuus kaikista tunneista OIMA. Palveluiden ostojen 1-5 etusijajärjestysosuus PSOP. Tuntimyoöntöjen tarkastelu OIMA.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,5 M€ vuodessa.

C4.2 Henkilökohtaisen avun järjestämisen tarkastelu

Nykytilanne ja vaikutusten arviointi

Nykytilanne

Henkilökohtaisen avun palvelujen myöntämisessä on ollut merkittäviä eroja alueen kunnissa. Uusi vammaispalvelulaki edellyttää vanhan lain mukaisten päätösten muuttamisen uuden lain mukaiseksi vuoden 2027 loppuun mennessä. Hyvinvointialue on kilpailuttanut henkilökohtaisen avun palvelut ja puitesopimuksessa on asetettu tuottajat ensisijaisuusjärjestykseen.

Asiakasvaikutukset

Toimenpiteellä ei ole eriarvioistavia vaikutuksia eri väestöryhmiin.

- Alueellinen eriarvoisuus vähenee.

Muut asiakasvaikutukset

- Asiakkaiden palvelukokonaisuudet muuttuvat. Hoidon ja huolenpidon sekä henkilökohtaisen avun suhde muuttuu tasapainoisemmaksi.
- Asiakkaiden kielelliset oikeudet pystytään turvaamaan.

Vaikutukset palvelujen järjestämiseen

- Palvelun hankkiminen toteutuu kilpailutuksen mukaisessa ensisijaisuusjärjestyksessä.
- Palvelujen tuottamistapoina säilyvät edelleen työnantajamalli, ostopalvelu ja palveluseteli.
- Kotona asumisen tuen palvelujen tarve voi lisääntyä.
- Yhteisöllisen asumisen käyttö voi lisääntyä.

Henkilöstövaikutukset

- Vammaispalvelulain uudistukseen liittyviä uudelleenarviointia vauhditetaan henkilökohtaisen avun osalta yhden sosiaalityöntekijän määräaikaisella työpanoksella.
- Uudelleenarvioinnit toteutetaan erillisellä hankkeella.

Kustannusvaikutukset

- Kustannukset alenevat 0,5 m€ talousarviovuoden aikana.
- Kokonaistaloudelliset arviot tehdään asiakaskohtaisesti erityisesti ikääntyneiden palvelujen kanssa.

Muut vaikutukset

- Asiakkaiden palvelupäätösten muuttaminen uuden vammaispalvelulain mukaisiksi.

C6.2 Oman asumispalvelun paikkojen muunto ympärivuorokautiseksi heikentämättä omaishoidon vapaiden saatavuutta

Toimenpiteen teema	Muut tasapainotustoimet
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, vammaissosiaalityö ostopalvelut ja järjestäminen (asumispalvelujen vastuualue ja hankinta)
Kuvaus ja tausta	Hyvinvointialueen omissa asumispalveluissa on tarjolla lyhytaikaista asumispalvelua vammaisille henkilöille. Lyhytaikaisten paikkojen käyttöaste on alhainen ja osa paikoista olisi muunnettavissa ympärivuorokautisiksi paikoiksi. Laskennallisesti 4 paikkaa olisi käyttöasteen perusteella muutettavissa ympärivuorokautisiksi asumispaikoiksi.
Henkilöstövaikutukset	Sisäisissä asumispalveluissa asiakas- ja paikkarakenne saattaa muuttua.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaiden palvelupaikka/tuottaja voi muuttua.
Tunnistettut riskit	Osa asiakkaista voi suhtautua paikkamuutoksiin kielteisesti, jolloin hyvinvointialueen on käytettävä yksilöllistä harkintaa.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2026
Toteutumisen seuranta	Omien asumispalveluiden paikkatarjonta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,4 M€ vuodessa.

C4.4 Perhekuntoutuksen siirtäminen ostopalvelusta omaksi palvelutuotannoksi

Toimenpiteen teema	Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset
Palvelualue ja palvelulinja	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, erityisen tuen palvelut /Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Laitosmuotoinen perhekuntoutus on vahvin lastensuojelun avohuollon tukitoimi (Lsl 36 §). Perhekuntoutus työmuotona soveltuu hyvin osaksi lastensuojelun avohuollon työskentelyä sekä huostaanoton lakkautustyöskentelyä. Sen on käytännössä todettu olevan tehokas apu myös tilanteissa, joissa on olemassa kodinulkopuolisen sijoituksen riski, mutta perhe on motivoitunut perhekuntoutukseen ja perhekuntoutusta on oikea-aikaisesti mahdollista perheelle tarjota.
Henkilöstövaikutukset	Lisää oman henkilöstön määrää, säästyy ostopalveluista.
Asiakasvaikutukset	Asiakas saa palvelun LUVNin alueella kauempana sijaitsevan ostopalvelun sijasta.
Tunnistettut riskit	Oman tuotannon kustannuksen kasvu ostopalvelua korkeammaksi.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Muutos tehdään mahdollisimman nopeasti.
Toteutumisen seuranta	Hankkeen toiminnallisen muutoksen toteutumisen seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,1 M€.

C3.1 Vuokralääkäriyön vähentäminen

Toimenpiteen teema	Henkilöstömenojen vähentäminen vuokrahenkilöstössä
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut / lääkäripalvelut
Kuvaus ja tausta	Lääkäripalveluissa jatketaan systemaattista vuokratyön korvaamista omilla lääkäreillä. Erityisesti lastenpsykiatrian-, sekä lastenneurologian erikoislääkärien saatavuus on ollut vaikeaa, jolloin on jouduttu turvautumaan vuokratyövoimaan. Osa työpanoksesta siirretään erikoistuvalla lääkärille.
Henkilöstövaikutukset	Oman henkilötöyön määrä kasvaa 0,5 HTV2.
Asiakasvaikutukset	Hoidon jatkuvuus mahdollistuu entistä paremmin.
Tunnistettut riskit	
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuoden alku.
Toteutumisen seuranta	Seurataan vuokratyön kustannuksia ja HTV2 oma työ ja vuokratyö.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,1 M€.

C6.3 Tekoälyn hyödyntäminen sote-työssä

Toimenpiteen teema	Muut tasapainotustoimet
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, kaikki linjat
Kuvaus ja tausta	Monikielisen väestön määrän kasvaessa tarve tulkkauspalveluille lisääntyy. Keväällä 2025 aloitettu tekoälytulkkauspilotista on saatu lupaavia tuloksia neuvolassa. Pilotin jälkeen tekoälytulkkauksen käyttöä on tarkoitus jatkaa ja laajentaa muihin palveluihin. Ammattilaisella on aina tarvittaessa mahdollisuus hankkia ihmistulkki Tulka-sovelluksen kautta.
Henkilöstövaikutukset	Tekoälytulkkauksella voidaan sujuvoittaa työnkulkuja. Tulkkauksen onnistumiseksi vaadittava selkeä ilmaisu saattaa vaatia totuttautumista.
Asiakasvaikutukset	Tasalaatuinen sisäinen asiakaskokemus. Nopeammat vasteet asiakkaiden pyyntöihin.
Tunnistetut riskit	Virhetulkkauksen mahdollisuus, joka on tutkitusti pienempi kuin ihmistulkkien käytössä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Tekoälytulkkauksesta veloitetaan vähemmän, kustannusvaikutus kasvaa tekoälytulkkauksen yleistyessä.
Toteutumisen seuranta	Toteutuneiden tekoälytulkkausten määrä ja niiden laatu.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,2 M€.

Pelastuslaitos

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

D1.1 Pelastustoiminnan henkilöstövahvuuden kasvattaminen

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos, Palvelutuotanto
Kuvaus ja tausta	Pelastustoiminnan palvelutuotantoon lisätään pelastajia 20 HTV:ta, henkilöstöresurssia optimoidaan ja vähennetään ylitöiden määrää entisestään. Panostustoimenpiteistä huolimatta pelastusyksiköt voivat olla ajoittain vajaavahvuisia ja tukiyksiköiden määrä on minimissä.
Henkilöstövaikutukset	Lisääntynyt henkilöstömäärä vähentää ylitöitä ja asemasiirtoja, joka vaikuttaa positiivisesti henkilöstön työhyvinvointiin, parantaa työturvallisuutta, tehostaa pelastustoimintaa ja parantaa osaamisen hallinnan toteutusta vaikka ajoittain henkilöstön määrä alittaa minimivahvuuden.
Asiakasvaikutukset	Pelastustoiminnan keskimääräinen vahvuus kasvaa noin 83 → 85, mikä näkyy vajaavahvuisten yksiköiden määrän vähenemänä, ja parantuneena pelastustoiminnan palvelutasona. Kaikkia pelastustoiminnan toimintavalmiuspuutteita ei saada täysimääräisesti poistettua.
Tunnistettut riskit	Panostuksesta huolimatta kaikki pelastusyksiköt eivät välttämättä ole aina minimivahvuisia, joka aiheuttaa riskejä työturvallisuuteen ja heikentää tehokkaan pelastustoiminnan aloitusta (henkilö- ja omaisuusvahingot lisääntyvät).
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2026
Toteutumisen seuranta	Toimintavalmiuden toteuma ja henkilöstömäärän seuranta sekä optimointi.
Kustannusvaikutus	Toimenpide kasvattaa kustannuksia n. 1,2 M€ vuodessa.

Asumispalvelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

E1.1 Kansainväliset rekrytoinnit jo tehtyjen sitoumusten mukaisesti

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on useamman vuoden sopimus Silkkitien kanssa kansainvälisen rekrytoinnin osalta. KV-rekrytointeja on tullut asumispalveluiden yksiköihin jo aikaisempina vuosina sekä on tulossa myös 10/2025 sekä 11/2026 sopimuksen mukaisesti.
Henkilöstövaikutukset	16 uutta kansainvälistä rekrytointia sijoittuu asumispalveluiden yksiköihin 10/2025 sekä 20 uutta 11/2026 (arvio asumispalveluiden osuudesta; LUVN-tasolla 30 uutta).
Asiakasvaikutukset	
Tunnistettut riskit	Työyhteisöhaasteet; ylimääräinen resursointi, mikäli henkilöstötarve ei edellytä KV-rekrytointeja.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2025-2027 (toimenpiteestä tulee kustannusneutraali, kun uudet KV-rekrytoinnit voidaan laskea välittömään asiakastyöhön).
Toteutumisen seuranta	Mitoituksen seuranta (välitön ja välillinen).
Kustannusvaikutus	Toimenpide kasvattaa kustannuksia n. 1,1 M€ vuonna 2026.

E3.1 Vuokratyövoiman käytön vähentäminen

Toimenpiteen teema	Henkilöstömenojen vähentäminen vuokrahenkilöstössä
Palvelualue ja palvelulinja	Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Asumispalveluiden toteutunut vuokratyövoiman käyttö vuonna 2025 on ollut keskimäärin 41 HTV per kk ja vuonna 2024 keskimäärin 58 HTV per kk. Parantuneen työllisyystilanteen ja sijaissaatavuuden vuoksi työvoiman vuokrauksen käytön tarpeen arvioidaan laskevan edelleen – ollen n. 33 HTV per kk vuonna 2026.
Henkilöstövaikutukset	Osa vuokratyövoiman vähennyksestä korvataan omilla sijaisilla (osa vähennyksestä tarpeen vähentymistä).
Asiakasvaikutukset	”Vakituiset” sijaiset lisäävät asiakasturvallisuutta.
Tunnistettut riskit	Työllisyystilanne heikkenee ja sijaisten saatavuus vaikeutuu, eikä työvoiman vuokrausta pystytä vähentämään suunnitellusti.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2026
Toteutumisen seuranta	Työvoiman vuokrauksen toteutunut HTV.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,4 M€.

E5.1 Henkilöstörakenteen muutokset

Toimenpiteen teema	Henkilöstömenojen vähentäminen omassa henkilöstössä
Palvelualue ja palvelulinja	Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Asumispalveluiden organisaation aloitettua toimintansa on tunnistettu, että eri asiakasryhmien asumispalveluissa nykyisessä henkilöstörakenteessa on asiakastarpeisiin nähden liikaa AMK-tutkintotasoisia työntekijöitä (SH, fysioterapeutti, sosionomi). Asiakastarpeet huomioiden tällaisia tehtäviä on syytä korvata henkilöstön normaalin vaihtuvuuden myötä perustutkintotasoisilla työntekijöillä (LH, ohjaaja).
Henkilöstövaikutukset	Vaihtuvuuden myötä yllä kuvatun kaltaisesti.
Asiakasvaikutukset	Välitön asiakastyö pyritään toteuttamaan entistä asiakaslähtöisemmin.
Tunnistettut riskit	Henkilöstörakenteen muutokset aiheuttavat muutoksia työn organisoinnissa työyhteisöissä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Henkilöstörakenteen muutos tapahtuu jatkuvana toimintana henkilöstön vaihtuvuuden myötä, tavoitteena vuoden 2026 loppuun mennessä.
Toteutumisen seuranta	Rekrytointiluvat, henkilöstörakenteen seuranta
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia n. 0,2 M€ vuodessa.

E6.1 Omien asumispalveluyksiköiden täyttöasteiden nostaminen

Toimenpiteen teema	Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset
Palvelualue ja palvelulinja	Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Asumispalvelujen omassa tuotannossa on tyhjiä paikkoja kaikilla palvelualueilla ja palvelumuodoilla. Täyttöasteen parantamisella vähennämme asiakkaiden siirtoja ostoon ja oma tuotanto tehostuu.
Henkilöstövaikutukset	Voi olla nostavia vaikutuksia henkilöstömäärään.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaita siirtyy enemmän ostoista omaan tuotantoon ja LUVNin yksiköihin.
Tunnistettut riskit	Riskinä henkilöstökulun kasvu ja työntekijöiden kuormitus.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Jatkuva.
Toteutumisen seuranta	Vapaiden paikkojen ja täyttöasteen sekä asumisvuorokausikustannuksen seuranta.
Kustannusvaikutus	Asumisvuorokauden kustannusta laskeva vaikutus.

Konsernihallinto

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

F6.1 APTJ kustannusten optimointi

Toimenpiteen teema	Muut tasapainotustoimet
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernipalvelut, Digipalvelut
Kuvaus ja tausta	Kilpailutuksen myötä uusien asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönotto vuonna 2025-2026. Ripeillä käyttöönotoilla saadaan päällekkäisiä järjestelmiä ensin halvempaan katselutilaan ja ylimenoajan jälkeen ne arkistoidaan ja sopimukset päätetään. Suoritetaan arkistointi tehokkaasti, jotta joudumme maksamaan katseluoikeuksista mahdollisimman vähän aikaa. Muutos tuo merkittäviä suoria säästöjä ja lisäksi epäsuoria hyötyjä palvelutuotannossa esim. yhtenäisten toimintatapojen ja henkilöstön liikkuvuuden myötä.
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstön liikkuvuus ja osaamisenhallinta paranee sekä tarve päällekkäisten työkalujen käyttöön vähenee. Henkilöstötyytyväisyyden oletetaan paranevan. Suoria henkilöstösäästöjä ei arvioida vuodelle 2026.
Asiakasvaikutukset	Päällekkäisten järjestelmien karsinta parantaa asiakaskokemusta, tietosuojaa sekä palveluiden saavutettavuutta. Järjestelmäkarsinnan säästöt eivät millään tavalla vaaranna asiakkaita.
Tunnistettut riskit	1.) Käyttöönotot viivästyvät merkittävästi, jolloin järjestelmäkustannukset eivät alene odotettua vauhtia. 2.) Vanhojen järjestelmien katselukäyttö pitkittyy ja arkistointi viivästyy johtuen puutteista tai viivästyksistä järjestelmien välisessä migraatiossa.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Käyttöönotot ja katselukäytöt toteutuvat H1/2026, viimeiset arkistoinnit ja alasajot H1/2027 aikana.
Toteutumisen seuranta	APTJ-hankkeen edistymistä seurataan johtoryhmätasolla.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 5,7 M€ vuodessa.

F2.1 Asukasvuokrien harmonisointi

Toimenpiteen teema	Toimintatuottojen kasvattaminen
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernipalvelut, Tilapalvelut
Kuvaus ja tausta	Tehdään edelleenvuokrattujen asuntojen asukasvuokriin vuosittaiset vuokratason enimmäiskorotukset, jotta asukasvuokrat saadaan tasolle, jolla hyvinvointialue ei joudu subventoimaan asukkaiden asumista vuokraohteissa.
Henkilöstövaikutukset	Korotusprosessi vaatii tällä hetkellä jonkin verran määräaikaista projektityövoimaa. Arvio 2-3 kk vuodessa. Tavoitteena on, että vuoden 2026 jälkeen projektityövoimaa ei enää tarvittaisi vuokrankorotusprosessin kehittymisen myötä.
Asiakasvaikutukset	Vuokrien korotukset vaikuttavat asiakkaisiin. Asiakkaiden maksukyky vaihtelee. Vuokrien korotukset voivat johtaa kyseisten henkilöiden asiakasmaksujen alennuksiin.
Tunnistettut riskit	Toiminnalliset riskit, vuokranmääritys, voimassaolevien normaalista poikkeavien vuokrasopimusten asettamat rajoitukset, korotusten tekemiseen liittyvät tietojärjestelmälliset työt, vuokrankorotusten toimeenpano ja korotuskirjeiden lähettäminen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vapaarahoitteisten asuntojen vuokrankorotukset pyritään saamaan voimaan vuosittain heinäkuun 1. päivä, ARA-rahoitteisten asuntojen osalta vuosittain 1.tammikuuta.
Toteutumisen seuranta	TAHTI-raportointi, Asuntopalvelut- tiimin toiminnan ohjaaminen ja seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide lisää vuokratuottoja arviolta 1,2 M€ vuonna 2026.

F2.1 Asukasvuokrien harmonisointi

Nykytilanne ja vaikutusten arviointi

Nykytilanne

Vuokrasopimukset ovat pääosin siirtyneet kunnilta hyvinvointialueelle 1.1.2023. Kunnissa asunnoista perittävä vuokrataso on määritelty erilaisin periaattein, eikä vastaa kaikkien kohteiden osalta omakustannusperiaatetta. Vuokrasopimukset poikkeavat myös sisällöltään toisistaan. Näin ollen asiakkaat ovat varsin eriarvoisessa asemassa asuinpaikastaan riippuen. ARA-kohteiden osalta vuokrataso vastaa paremmin oikeaa tasoa johtuen ARA säädöksistä. Vuokria ei kuitenkaan ARA kohteiden osalta ole korotettu lainkaan vuonna 2023 eikä 2024.

Asiakasvaikutukset

Asukkaiden vuokrat voivat joissakin kohteissa nousta. Vuokria nostettaessa huomioidaan hyvän huoneenvuokraustavan mukainen enimmäiskorotus, mikä voi olla enintään 15 %. Vuokria ei nosteta täysimääräisesti omakustannustasolle, mikäli vuokra nousisi yli kelan eläkkeensaajan asumistuen

enimmäismäärän + 20 %. Vastaava sääntö on myös yksityisiltä palveluntuottajilta hankitun ympärivuorokautisen palveluasumisen osalta. Asukas saa useimmiten eläkkeen saajan asumistukea, mikä kompensoi nousevaa vuokraa ts. asukas saa korkeampaa eläkkeen saajan asumistukea. Monissa tapauksissa kasvanut asukasvuokra vaikuttaa asiakkaan asiakasmaksupäätökseen laskevasti ts. asukkaan maksama hoivamaksu alenee niin paljon, että hänelle jää lakisääteinen käyttövara joka tapauksessa käyttöönsä.

Vaikutukset palvelujen järjestämiseen

Yhtenäiset vuokraus ja vuokranmääräytymisperiaatteet varmistavat asukkaiden yhdenvertaisen kohtelun. Hyvinvointialueen yleiskatteinen rahoitus saadaan kohdennettua oikeellisemmin hyvinvointialueen lakisääteisiin palveluihin, joihin vuokrasubventio ei kuulu.

Henkilöstövaikutukset

Ei henkilöstövaikutuksia.

Kustannusvaikutukset

Vuokratulojen kasvu 1,2 M€

Muut vaikutukset

Ei tunnistettuja muita vaikutuksia

F5.1 Asumisyksiköiden puhtauspalvelujen harmonisointi

Toimenpiteen teema	Henkilöstömenojen vähentäminen omassa henkilöstössä
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernipalvelut, Palvelukeskus
Kuvaus ja tausta	Selvitetään laitoshuollon tehtävien uudistamista asumispalveluyksiköittäin. Määritetään toimipisteittäin tarvittava laitoshuollon resurssi. Varmistetaan, että asumispalveluissa puhtauden tehtävät suoritetaan yhdenmukaisella mitoitusmallilla verrokkiyksiköissä. Mahdollisesti siirretään muun avustavan työn tehtävät pois palvelukeskuksen laitoshuoltajilta tehtäväksi asumispalvelujen henkilöstön toimesta. Uudistetaan lisäksi asukasvaatehuoltoprosessi. Palvelukeskus tuottaa yhteisten tilojen ja huoneiden siivouksen. Asumisyksiköiden puhtauspalveluja harmonisoitaessa on huolehdittava avustavien tehtävien tarkoituksenmukaisesta jaosta osaaminen ja työkuorma huomioiden.
Henkilöstövaikutukset	Arviointi kesken. Avustavan työn arviointi kesken. Puhtauden tehtävien yhdenmukaistaminen vähentää henkilöstömäärän tarvetta. Asumispalveluissa sote-työntekijät ottavat itselleen aiemmin tukipalveluhenkilöstön toteuttamia palveluja. Lisäksi palkataan mahdollisesti hoiva-avustajia.
Asiakasvaikutukset	Siivoustason lasku voi näkyä asiakkaille joissain toimipisteissä.
Tunnistetut riskit	Mahdollinen julkisen keskustelun riski sote-henkilöstön tehtävistä. Avustava työ on ollut joissain toimipisteissä suurilta osin laitoshuoltajien tehtäviä. Toimenpiteellä voi olla vaikutus asumispalvelujen henkilöstön työn houkuttelevuuteen jatkossa.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpiteet aloitetaan 2025 vaiheittain. Täysi vaikutus vuonna 2027.
Toteutumisen seuranta	Toimenpiteen htv- ja kustannusseuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 1,0 M€ vuodessa.

F6.2 Microsoftin toimistotyökalujen lisensoinnin optimointi

Toimenpiteen teema	Muut tasapainotustoimet
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernipalvelut, Digipalvelut
Kuvaus ja tausta	Microsoftin toimistotyökalujen lisensoinnissa on eritasoisia vaihtoehtoja, ensisijassa käytössä nyt laajemmat ja kalliimmat E-lisenssit sekä kevyempään käyttöön tarkoitettu F-lisenssit. Nykytilassa vain 22% käyttäjistä käyttää edullisempia lisenssejä. Toimenpiteessä kasvatetaan F-lisenssien osuutta n 40%:iin sekä samanaikaisesti lisätään yhteiskäyttöisten työasemien osuutta. Vuotuinen säästöpotentiaali noin 240€ per. vaihdettu lisenssi.
Henkilöstövaikutukset	Lisenssimuutos muuttaa käytettäviä ohjelmistoja ja aiheuttaa jonkin verran ohjeistus- ja perehdytystarvetta.
Asiakasvaikutukset	Ei vaikutuksia asiakkaille.
Tunnistettut riskit	Järjestelmäriippuvuuksien ja työntekijäroolien sisällön takia kaikkia suunniteltuja lisenssivaihtoja ei kyetä suorittamaan, jolloin säästö toteutuu vain osittain. Muutoksessa ei olennaisia teknisiä riskejä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2026
Toteutumisen seuranta	F-lisenssien määrän seuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,5 M€ vuodessa.

F6.3 Selvitys vakuutusratkaisun kokonaisuudistuksesta

Toimenpiteen teema	Muut tasapainotustoimet
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernihallinto
Kuvaus ja tausta	Hyvinvointialueen vakuutusmaksut muodostavat suuren kuluerän, joka kasvaa vuosittain merkittävästi. Vakuutusmaksujen kasvua selittää erityisesti ajoneuvovakuutusten kustannusten kasvu, mikä johtuu korkeista kolarimääristä. Isona toimijana selvitetään mahdollisuutta oman vakuutusrahaston perustamiseen, ja kaikista ei-lakisääteisistä vakuutuksista luopumiseen. Tavoitteena toimenpiteessä on vakuutuksista saatava kustannussäästö. Säästöä voi syntyä myös ajoneuvojen huoltokustannuksista, kun pieniä kosmeettisia vahinkoja ei ole välttämätöntä korjata ja korjausten lykkäykseen on vahvempi kannustin nykyisiin kasko-vakuutuksiin verrattuna.
Henkilöstövaikutukset	Mahdollisesti maltillisia muutoksia yksittäisten työntekijöiden työtehtäviin.
Asiakasvaikutukset	Ei vaikutuksia asiakkaille.
Tunnistettut riskit	Suuret vakuutusten piiriin kuuluvat vahingot heti vakuutusrahastomalliin siirtymisen (ja vakuutussovimusten irtisanomisen) jälkeen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpide vaatii erillisen aluehallituksen päätöksen vahinkorahaston perustamisesta. Vakuutusten irtisanominen heti vahinkorahaston perustamisen aikaan.
Toteutumisen seuranta	Vahinkorahastosta korvattavien kustannusten määrän seuranta, ja vertailu nykyisten vakuutusmaksujen määrään.
Kustannusvaikutus	Toimenpiteen kustannusvaikutuksen arviointi kesken.

F4.2 Tietopalvelun tehostaminen

Toimenpiteen teema	Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernipalvelut, Hallinto
Kuvaus ja tausta	Asiakas- ja potilasasiakirjoja koskevien tietopyyntöjen käsittelyajat ovat kohtuuttoman pitkät. Käsittelyaikoihin saatu näkymä kevään 2025 aikana, kun pyyntöjen sisäinen käsittelyprosessi on viety sähköiseen järjestelmään. Luodaan HVA-tasoinen yhtenäinen mahdollisesti keskitetty toimintamalli, jolla voidaan varmistaa prosessin tehokkuus ja laatu sekä pyyntöjen käsittely määrärajoissa. Asiakas-kokemuksen parantamisen lisäksi vähennetään sote-ammattilaisten hallinnollista työtä. Uudistetaan tietopyyntöihin liittyvä asiakasviestintä, -ohjeet ja asiointilomakkeet. Yhtenäistetään erityyppisten tietopyyntöjen käsittely järjestelmätasolla, lisätään automaatiota ja robotiikkaa kattavasti.
Henkilöstövaikutukset	Ammattilaiset voivat keskittyä pääasiallisiin tehtäviinsä tietopyyntöjen käsittelyn siirtyessä pääosin hallinnollisia tehtäviä hoitaville työntekijöille. Pyyntöjen käsittely nopeutuu ja yhtenäistyy mahdollisen keskitetyn mallin ansiosta. Lisäksi järjestelmämuutokset (olemassa olevien järjestelmien ominaisuuksia hyödyntäen) sekä mahdollinen automaation ja robotiikan lisääminen vähentävät pyyntöjen käsittelystä aiheutuvaa manuaalista työtä.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaat saavat vastaukset tietopyyntöihinsä nopeasti (määräaikojen puitteissa) ja yhtenäisinä kokonaisuuksina (nykyisen mahdollisen usean erillisen vastauksen sijaan). Asiakkaat saavat helposti ymmärrettävät tietoa ja ohjeet tietopyynnön tekemiseksi ja voivat seurata pyyntönsä käsittelyn etenemistä.
Tunnistetut riskit	Järjestelmien ominaisuudet eivät sellaisenaan mahdollista tehokkuutta ja kattavaa automatisointia, vaan vaativat aikaa vievää kehitystyötä. Muutoksen jalkauttaminen kaikkiin palveluihin kestää kauan.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2026-2027
Toteutumisen seuranta	Tietopyyntöjen läpimenoajat koko organisaatiossa, pyyntöjen käsittelyyn käytetty henkilötyön määrä.
Kustannusvaikutus	Kustannusvaikutuksen arviointi on mahdollista esiselvityksen valmistuttua.

F6.4 Työsuhdematkalipun käyttöönotto

Toimenpiteen teema	Muut tasapainotustoimet
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernipalvelut, HR
Kuvaus ja tausta	Hyvinvointialueen henkilöstön työmatkakulkuneuvot vaihtelevat alueen sisällä paljon, samoin kuin toimipisteidemme henkilöstöpysäköintimahdollisuudet. Pääosin maksuton pysäköintimahdollisuus tarjotaan henkilöstölle niillä alueilla, joilla julkinen liikenne toimii heikommin. Toimenpiteessä pilotoidaan verovapaan työsuhdematkalipun käyttöönottoa vapaaehtoisilla HSL-alueen työntekijöillä. Työnantaja ei maksa verovapaasta työsuhde-edusta henkilöstösivukuluja, ja hyötyy siten edusta henkilöstösivukulujen osuuden verran (n. 25%). Lisäksi hyvinvointialue saa työsuhdematkalipun arvonnalisäverosta palautuksen, toisin kuin kuluttaja.
Henkilöstövaikutukset	Työsuhdematkalipun (esim. BC-kausi) hinta vähennetään henkilön bruttopalkasta. Pilotointialueella julkisilla kulkuneuvoilla töihin kulkeva hyötyy edusta marginaaliveroasteensa verran, n. 20-50% kustannuksesta. Kyseistä kausilippua voi käyttää maksutta myös työmatkojen ulkopuolella, joten se voi lisätä julkisen liikenteen käyttöä laajemminkin. Toimenpide voi parantaa henkilöstön saatavuutta sen kohderyhmään kuuluvien työntekijöiden osalta. Muihin työntekijöihin muutoksella ei ole vaikutusta.
Asiakasvaikutukset	Ei vaikutuksia asiakkaille.
Tunnistettut riskit	Henkilöstö voi kokea alueellisen pilotin epäoikeudenmukaisena huolimatta jo nykytilanteessa vaihtelevista mahdollisuuksista maksuttomaan pysäköintiin.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Kustannusvaikutus syntyy pilotin käynnistyessä. Mitä enemmän henkilöitä pilotin piirissä on, sitä suurempi kustannusvaikutus.
Toteutumisen seuranta	Seurataan työsuhdematkalipun piirissä olevien työntekijöiden määrää ja heidän tyytyväisyyttä etuun.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia arviolta ainakin 0,3 M€ vuodessa.

F4.1 Monikielisyyden tehostaminen AI-ratkaisuin

Toimenpiteen teema	Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernipalvelut, Hallinto
Kuvaus ja tausta	Toimintaa ohjaavan lainsäädännön ja esim. kansalliskieliohjelman mukaisesti suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden kielelliset oikeudet ja tarpeet on toteutettava ja huomioitava yhdenvertaisesti. Hyvinvointialueen palvelut on järjestettävä siten, että asukkaat voivat saada palvelua omalla kielellään – joko suomeksi tai ruotsiksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon alalla kielellisissä oikeuksissa on kyse myös turvallisuudesta ja laadusta. Yhtenä keinona em. määräysten toimeenpanon onnistumiseksi organisaatio on ottanut käyttöön käännössovelluksen, jonka avulla ammattilaiset voivat omatoimisesti laatia käännöksiä suomen ja ruotsin kielten ohella myös englannin kielelle. Käännössovelluksen käyttö parantaa asukkaiden kielellisiä oikeuksia. Samalla ammattilaisten työaikaa säästyy verrattuna tilanteeseen, jossa käännös tuotetaan muutoin omatoimisesti tai tilataan sisäiseltä käännöspalvelulta.
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstön saatavilla on monikielisempää materiaalia sekä mahdollisuus myös itse tuottaa sitä laajemmin. Työajan säästyminen käännössovellusta käytettäessä. Ei henkilöstövaikutuksia (resurssointi sisäisissä palveluissa).
Asiakasvaikutukset	Asiakkaille voidaan tarjota monikielisempää aineistoa, asiointia ja viestintää kaksikielisen hyvinvointialueen tavoitteiden mukaisesti. Asiakkaiden palvelukokemus paranee.
Tunnistettut riskit	Käännössovelluksen tuottaman käännöksen laatu ei vastaa tarpeita. Henkilöstön luottamus AI-sovelluksen tekemään käännökseen heikkenee -> sovellusta ei käytetä ja siirrytään tekemään käännöksiä itse tai ne siirretään käännöspalveluille (ruuhkautuminen tai ostopalveluiden kasvu).
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Ammattilaisten käännössovellus on käyttöön otettu vuonna 2025.
Toteutumisen seuranta	Käännössovelluksella käännettyjen merkkien määrää seurataan kuukausitasolla.
Kustannusvaikutus	Ruotsiksi ja englanniksi julkaistun/käytetyn aineiston määrä kasvaa ilman merkityksellisiä lisäkustannuksia.

F6.5 Hallinnollisen työn vähentäminen toteuttamalla hallinnon järjestelmä uudistuksia

Toimenpiteen teema	Muut tasapainotustoimet
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernipalvelut, Hallinto
Kuvaus ja tausta	Hallinnollista työtä vähennetään toteuttamalla hallinnon järjestelmä uudistuksia. Keskeisenä uutena järjestelmänä otetaan käyttöön palveluhallintajärjestelmä (ESM).
Henkilöstövaikutukset	Työ tehostuu ja aikaa jää enemmän substanssityöhön sekä tavoitteelliseen esihenkilötyöhön.
Asiakasvaikutukset	Hallinnollisen työn väheneminen lisää aikaresursseja myös asiakaspalvelun parantamiseen.
Tunnistettut riskit	Järjestelmiä ei saada käyttöön suunnitellusti. Järjestelmien mahdollistamia tehostamismahdollisuuksia ei hyödynnetä täysimääräisesti.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuoden 2026 aikana jatkuen koko taloussuunnitelmakauden.
Toteutumisen seuranta	Projektiseuranta.
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia arviolta 1,0 M€ vuodessa.